

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10	—	kr.
Félévre	5	—	"
Negyedévre	3	—	"
Egy hónapra	1	—	"
Egyes szám ára 4 kr.			

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hasasbeszédű hirdetés 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többzetű hirdetés a közlés napjának szerinti jutalmával arányos vétellekkel. Bélyeg- és más külön díjazásért 30 kr.

A magyar állam és a nemzetiségek.

Debreczen, márcz. 8.

(k.) A múlt héten szükségesnek látta a kormány, hogy a világ előtt kommunikében nyilvánítsa ki, hogy a nemzetiségi törvény egy egységes magyar államot s abban többféle nemzetiséget ismer el, ennél fogva a tulajdonosok ama követelésének, hogy mintegy magyar-oláh-szerb-től konfederációt létesítsenek, ha másként nem egy európai háború esetére, a megfelelő európai jóakarattal segítségével, amely jóakarattal felkeltését olyan nagy művészettel gyakorolják immár egy évtized óta, — nem lehet semmi alapja.

Azt azonban mindenféle nemzetiségi ügyosztály és Bánffy-féle taktika mellett sem tudja megakadályozni, hogy a nemzetiségek társadalmi szervezkedése mind szorosabb és szorosabb kapcsolatokat ne állítson az önmaga erősítésére s ezzel egy az egységes magyar állam, mint a politikai magyar nemzet gyengítésére. Csak a legutóbbi napokban történt, hogy a már Hieronymi által felosztott Petru Major budapesti román diakegyesületet, szociálistaverő kedvében lévén, épen meglepte a rendőrség egy titkos gyűlésén, — s csak a legutolsó napok eseménye az is, hogy a közoktatási miniszter heterjesztette a

mult évi közoktatás állapotáról szóló jelentést s abban az olvasható, hogy 300 tanító van, aki vagy egyáltalán nem tud, vagy nem akar magyarul beszélni.

Tudjuk nagyon jól, hogy a kormány erre a kérdésre mindig dilemmával felel, melynek értelmé az, hogy a felekezetek autonómiája ma nem engedi azt, hogy erős kézzel belenyúljon ebbe a darázs-fészékbe, a népoktatási kormány esetleges olyan revíziója pedig, mely az autonómiát némileg a magyar állam tekintélyének emelése céljából megnyírballná: igazságtalanság volna a többi, hazafias érzületű egyházak iránt. Szó sincs róla, kemény ez a dió, de megpróbáljuk feltörni.

Szerintünk a hiba ott van, hogy a kormány ezeket a kérdéseket mindig a diszkreczionális hatalom eszközeivel akarja és alkalmazásában — jobb híján — eddig maga az ellenzék játszott a kezére. Értjük az alatt az 1893. XXVI. t. cz. azon rendelkezését, mely szerint a tanítói fizetések kiegészítése csak az esetben töréhetik, ha az illető nem tanusít államellenes magatartást és ennek meghatározását a miniszteriumra ruházza egy rugalmas törvénybeli definíció kivül. Ez az oka mindennek. A kérdést úgy kell megoldani, hogy a büntetőtörvénynek ugyanis aktuális módosítása során erős büntetést kell szabni

mindazokra, akik közhivatal viselésével mellett államellenes magatartásra, ragadtatják magukat s ennek a büntetésnek a kezdete épúgy mint a hivatalos hatalommal való visszaélés bünteténél, a viselt hivatal elvesztése volna. A független bíróságra kellene azt a jogot ruházni, miszerint az államellenes magatartást tanusító lelkész és tanító üzemeltetési megkorlátsban részesüljenek s az általuk elhíndhető konkoly mérgétől a nép s különösen az ifjuság büntetésének kiállása után is hosszú időre mentve legyen:

Ez volna az a mód, a melyen elejét lehetne venni a nemzetiségi izgatások terjedésének, nem pedig az, a melyet a kormány pl. a most benyújtott kongrua javaslatban kontemplált, hogy t. i. még az egyházi hatóság felmentő fegyelmi ítélete mellett is elvehesse a fizetés kiegészítését.

Mert vagy bizik a kormány az egyházi hatóságokban, vagy nem, illetve vagy lehet oka bizalomra, vagy nem. Ha bizik, akkor a fenti rendelkezés abszurdum: ha pedig nem bizik, akkor ez a bizalmatlanság joggal lehet kölcsönös s ennél nincs veszedelmesebb épen az egységes magyar állam tekintélyének szempontjából.

Ajánljuk eszménket az illetékes körök szives érdeklődésébe.

A „DEBRECZENI” TÁRCZAJA.

Boszniai rém!

A Debreczeni eredeti tárczája.

Írta: **Jabloneczay Kálmán.**

Bosznia okkupációja után, amikor a magyar ezredek zászlóaljai Boszniának nevezetesebb helyein őrségi posztókat foglaltak el, különösen azon veszélyes pontokon, hol a meghódított bosnyák nép a keresztények bevonulását a legnagyobb gyűlölettel fogadták és azokat egyáltalában legyilkolással fenyegettek: nagyon sok veszélynek voltak katonáink kitéve és ma is élő tanukkal igazolva, nemcsak emberek által üldözöttek, hanem a hegyek között lakó vadaktól is, melyek vakmerő támadásai, sokszor egész élő század katonát riasztott fel csendes mély álmából.

Abban az időben, — úgy ma is — hazi ezredünk, — a 39. gyalog ezred egy zászlóalja rostokolt a boszniai határon.

Jelen időben is Debreczenben székelő derek kapitány Sz., — ki akkor még csak hadnagy volt — és ennek humánus zászlóalj parancsnoka M. őrnagy vezénylete alatt.

A nagy századból álló zászlóalj egy határszéli faluban a Drina partján, nagy üres házakban — melyeket a tulajdonosok vagy kényszerből vagy önkarattal hagytak üresen, voltak e zászlóalja.

Mindegyik ilyen magános házban egy-egy szakasz, a strobzakkos agyuk, csak oly formán, mint a kaszárnyákban szokás — egymás mellé voltak sűrűn felállítva, — a szakaszvezető felett a központon, egy magasabb helyen az ablaknál ékeskedett.

Takarodó után, mikor a fáradt, örökös czirkálásban kimerült katonák nyugóra hajtottak folytonosan haza gondoló bánatos fejüket, az éjjeli őrs egyhangú kopogása zavarta a nagy esendesseget. Pal Sandor szakaszvezető felkönyékre támasztva fejét — bamult az ablakán át a Drina hőmpölygő habjaira, mely lecsorgva, de mégis oly vadul nyaldosta az ideiglenes kaszárnya természetéből épült falait.

A mint így felalomba merülve, gondolatái T.-Cségén barangoltak egy piros arcú barna lánytól, észreveszi, hogy valami feketebe játszó szörnyű valami beszökik a nyitott ablakon és eltűnik a sötét kaszárnya szobájában mint valami kísértet.

Pal azt hitte, hogy bizonyosan álmodik, ezen látománnyal semmit sem törődve, aléjtette almos fejét és reggeli ebresztőig meg som meczszantotta azt onnan.

Reggel a mikor a bakafutok öltözni kezdtek, egyik-másik azt a megjegyzést tette, hogy az éjjel valaki vagy valami a hasukra ült volna és nagyon megnyomta azt, Pal szakaszvezető figyelemmel hallgatva ezen megjegyzéseket, rögtön eszébe jutott az esteli álma.

Hátha valóság az? — gondola — a

mit láttam, na majd a legközelebbi éjjelen jobban fog vigyázni, tökélel el magában.

Ugy is történt — 9 óra után a legdecebb álomba merültek.

Pal teljes ébren feküdt ágyában, szeméit nyitva tartva, füleit a legkisebb neszre is hegyezve.

Ugy tívenegy óra után, mikor hold egy sötét felhő mögé elbujt, a már jelzett ablakon ismét beugrott a szörny.

Nyomtatlanul eltűnt mint az előző este.

Pal Sandor lelegzetét is vissza tartva, várakozó állást fogalt el. Várta, hogy mi következik. Ez a berepült — micsoda — mikor fog ismét visszatérni?

Egy jó óra múlva még az éjjeli csillag a hegyek mögül el sem távozott, egy merész szökéssel a látogató szörny kirepült az ablakon és eltűnt az éjszaka sötétségében.

Alig várta Pal szakaszvezető a hajnal pirkadását, hogy ez n észrevételét bajtársaival közölje.

A fiuk ijedt képpel vették tudomásul az ijjesztő vendég gyakori látogatását.

Sokfélekeppen tanakodtak, hogy milyen formában kellene el vennie kedvét a vizitáló boszorkányoknak? vagy miképpen lehetne azt hatalmukba keríteni.

Végre abban állapodtak meg, hogy a legközelebbi éjjelen mindnyájan virasztani fognak.

Az összes ablakokat bezárják annak kivételével melyen a szörny minden éjjelen be szokott jönni.

A szocializmus főokai.

Debreczen, márczius 8.

A népet, az isenadta népet fegyveres erővel akarják meggyőződten, hogy romlásba rohan akkor, a mikor elhitte csabítóinak, hogy neki mi minden dukál, ha ő veri a mellet mint szocialista; pedig ezek a szegény emberek nem tudnak mást, mint a mit a termék anyaföld, ha belevetik a magot, hát kikölti, és bizony trágyával nem fojtjuk azt el, sőt ellenkezőleg, gyorsabban termeljük. A mi magyar földművelő népünk bekés, szorgalmas emberek, kik mindenre hajlanak; természetesen, ha elebe azt tárják, hogy munka és fáradság nélkül földbirtokhoz, meg minden ehez valóhoz jut, ha szocialista lesz; szegények azt sem tudják, mi az, csak mikor már az izzagók felkorbácsolják vérüket és látják, hogy a csendörök jönnek, akkor úgy okoskodnak, hogy «lassuk hát, mernek-e löni?»

A tudatlan népet fegyveres erővel akarják kapacitálni, hogy maradjon józan életű; az ujságírókat lefenykepezik a gonosztevők albumába; az országban interpolálnak; miniszter könyörög az ujságíróknak, hogy támogassa a sajtó a szocializmus ellen. Szóval ment-nének mindent, de nem tudják, mit kell tenni.

Mind ezek az övintezkedések szépek és tán késleltetnek is a kifejlődést, de teljesen elfojtani nem fogja soha; az ilyen bajt keresni kell az eredetében és az első csirájában kell azt elfojtani.

Kérdézzük meg csak, honnan ered hát a szocializmus? milyen könnyű rá a választ, behoznak az idegen munkások és hol talált talajra? a munkanélküli iparos segédeknek, ezek fojták fel a szocializmust és ezek lettek a vezérek, a kik tellenségükben, elkéseregett nyomorukban a nép izzagásával gondolják, hogy segítenek a s a j a t n y o m o r u s a g u k o n.

Hát miért is van nekünk Magyarországon annyi munkanélküli iparosunk? ezt kell kikutatni és ez ellen kell első sorban intézkedni és így öljük meg a szocializmust.

Ösmerek nagy iparosokat, gyárosokat, a kik fizetési segéd nélkül inasokkal dolgoztatnak állandóan, nem számolnak azzal a helyzettel, hogy évenként felszabadítanak egy-egy csomó inast, a kikből munkanélküli iparos segéd lesz és szocialista izzagó. Meg kell szorítani az ipartörvényt (ne legyen szá-

bad a számtalan inas tartás, elég, ha minden két segéd után egy tanulót képeznek ki) az akkor tudni fogja a mesterségét ha inas éveit elvégezte és nem lesz belőle munkanélküli iparos segéd.

Van még a mi iparunknak egy másik baja, ez a tanulatlan iparos, ez is szocialista izzagó, mert természetes dolog, nem tanulta a mesterségét alapjában, nem tud eleget tenni a munkájával, nincs munkája; ő lesz az elégedetlen, békétlen és mi természetesebb, minthogy felcsap szocialista vezérnek, izzagóknak, ezek a fogházból kijött mesteremberek.

Az államnak gondoskodnia kellene, hogy ne az asztalos, esztergályos, csizmadia, szabó stb. mesterségeket forszírozzák a fogházakban, hanem még ha áldozattal is, hozatni kellene külföldről olyan iparági előmunkásokat, a mely iparág nálunk úgy kezdődött, vagy egyáltalában nincs is üzemben, ilyen pl. a játék készítés, műfogak készítése, szövészet stb. ha a fegyverek ilyen munkát végeznek, nem rontják véle az iparosokat, azoknak van elegendő munkájuk és tudnak elegendő munkeszt alkalmazni és végül ha az a fegyverez ki is kerül a fogházból és nem lesz még tökéletes a munkában, egy hiányzó iparág kezdetleges üzében felel tudja magát tartani, és ha megkeresi tisztességesen a mindennapi kenyerét, békés polgar lesz, nem törődik a más bajával és ha ezek az iparos osztálybeliek nem izzagják a mi népünket, nincs Európában nyugodtabb állam a miénkénél, mert a magyar nép ha nem izzagják, békességben, boldogan él, mert tudja, hogyha a kötelesegenek eleget tesz, sehol sem élvez annyi jogot és szabadságot, sehol nincs a népnek olyan jóléte, mint a hon Magyarországon, hol ilyen rövid idő alatt a rabigából, a jobbágy-ságból szabadult fel.

—cz—1.

A Kereskedő Társulat közgyűlése.

Debreczen márczius 7.

A debreczeni kereskedő társulat 185 éves múltjához méltó újabb alkotásokkal tette örökemlékűvé tegnap közgyűlését.

Tizezer forinttal megvetette alapját az elszegényedett, alagott kereskedők m-nhazának, 10.000 forintból rendelkezési alapot te-

remtett, — a társulati tőkét pedig 40.000 frtra egészítette ki.

Ugyanekkor elhatározta a társulat újraszervezését az alapszabályok átdolgozása által és a debreczeni kereskedő osztály minél nagyobb tömegének hevónását a társulat érdek-körébe.

Zádor Lajos elnök hosszabb, magvas beszédben nyitotta meg a közgyűlést, az első a társulat hazának dísztermében.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!
Kötelesség szerűen állok itt Önök előtt hogy tiz évi működésemről mint Elnök beszámoljak.

Társulati életünkben tiz év elenyésző csekélység, azonban az ember életében sokszor nagy és terhes feladatok teljesítését követeli. Így az elmúlt 10 év is társulatunk belső életében nagy horderővel bír, ezen idő alatt elődeinktől öröklött intézményeket kellett a fejlett kor kívánalmainak megfelelőleg átalakítani és sok részben teljesen új alapokra fektetni.

Hogy miképpen teljesítettük feladatainkat és különösen miképpen feleltem meg én az Önök bizalmából az elnöki állás követelményeinek ezt a biterjesztett jelentésből és személyes megfigyeléseimből azt hiszem könnyen megtehetik és csak biztosíthatom Önöket, hogy úgy a választmány, mint magam felkünk erejével arra törekedtünk, hogy a bennünk helyezett bizalmat ki is érdemelhessük.

Engedtessek meg nekem, hogy ezen helyről rövid vissza pillantást vehessek az elmúlt 10 évre, lerovhassam, mind azok irányába a hála és elismerés adóját a kik engemet terhes feladatom teljesítésében oly lekötelezőleg segítettek, egyben társulatunknak segítői voltak abban, hogy nemes, hazafias működéséből eredő, kulturális feladatát előbbre vihesse és sok esetben megis valósíthassa.

Működési körünkben azonban külön felemlitendőnek tartom azon szerencsés helyzetet, hogy most saját otthonunkban tarthatjuk meg gyűléseinket.

Az állandó otthon eszméje Szepessy Antal volt elnök elődöm nemes gondolkodásának szüleménye és az alap gyűjtés kezdete is az ő kizárólagos érdeme, melyből kiindulva főfeladatunknak ismertük az eszmet megvalósítani és hála kartáraink buzgó törekvésének valamint a hivatott tényezők igazán pártatlan lelkesültségének ma itt áll ezen épület, hogy jövő időkre is hirdetője legyen a magyar ke-

a bajonatot, lámpást és rohan az ajtó felé.

Utezu nekl — a többi is iramodik a háló szobába vissza.

Pál, kezében a másik lámpással, vissza rendeli őket.

Tódultak ismét vissza a pitarba, a hol már a boszorkány — tűszkőlni, mormogni meg nem szűnt.

Egy szegletben kuczorgott már ekkor a szörny alatt, a rea háramló lámpafénye kiemelte csunya hamvas szürke bőret és zöld smaragd fenyés szemeit, melyeket vészjóslóan legelgetett megtamadóin.

Pál eles nehéz bajonettjét teljes erővel dobta a szörny fele.

Annak hegye az állat horpaszát hasította meg, úgy annyira, hogy pillanatra tehetetlené vált.

Ekkor rá rohantak a fiúk és mindenféle ütő szerszámmal addig ütöttek, szurtak, vágáltak, míg csak élettelenül el nem nyult a földön.

A mikor már meg sem mozcizant s minden veszely nélkül szemügyre vehették azt az állítólagos boszorkányt, meglepetve konstataálták, hogy az nem más, mint egy ritka példányu vadmacska — mely a boszniai hegyek között számosabban tanýázik.

Arra is rá jöttek később, hogy minek köszönhetőek ezen v e d m a c s k a visitetek.

T. i. gyakran össze kaptak a fiúk, hogy egyik másik profuntját a stelázsirol éjjel ellopja valaki.

A mióta azt elpusztították, a profunthoz senki sem nyul.

Igy tebat a vadmacska éjjelenként kenyeret lopni járt a kaszárnyába.

*

A vadmacska halálának alapos constatalása után ké bátrabb baka fülere, farkara kapva kivitték a szobából és feltették az alacsony ház észére, azon utó gondolat, hogy majd jökor reggel közös erővel megnyuzzak és a bőrével kedveskedni fognak — ajándékképen derék hadnagyuknak Sz-nak.

De miy megható volt a bánatuk, — midőn éies késekkel a nyuzáshoz akartak fogni,

A macska szörin lábán eltűnt. Etűnt olyan helyről, a hol még a mardár sem járt.

Pedig ezen nincs mit csudálkozni. Mert a macskát talán agyonverni nem is lehet, ha csak a halálos csapást nem a hátgírcen kapja,

A magyar bakak is úgy jártak ezzel a boszniai vaddal, ott ütöttek mindég, a hol nem halátos.

Pál Sándor különben ma is állítja, hogy ő még a szuzt is kiverte belőle.

Akár ellopták, akár saját maga lábán szökött meg a bakak ezen négy lábú szörös reme — annyit mégis elértek, hogy ezen naptól fogva zavaralanul aludhatták edes álmaikat — azok a szegény haza vágó katonák.

Egyik szoba ajtót leveszik és fektetve oda helyezik a nyitott abtak melle, oly formán, hogy az ajtó felső részéhez erősített hosszú kötötlet az ablak raman keresztül huzva azt az adott jelre függőleges állásba rántva elzárhassák az ablakot, vagyis megakadályozzák a boszorkány esetleges menekülését.

Negy erős fiu pedig a kötel végén a leg nagyobb csendben varják az adandó jelet, a többiek pedig ágyukban nesz nélkül fognak vasasztani.

Igy is történt.

Ejfélet előtt a rendes módon beugrik a szörny az ablakon, a fiúk az adott jelre felrántják az ajtót! ezzel elzárják a nyitott ablak nyílását.

Egy derekeskei fiu (a nevét már elfeledtem) gyorsan meggyújtja a lámpát.

A többiek puska tusra, bajonettre kapva keresik a látogató szörnyet, minden ágy alatt, zugban, stelázsiakon de bizony nem találják sehol.

Kimeonek a pitar féle lakosztályba, hol külfölele ládák voltak felállítva.

— Hát ha ezek valamelyikebe bujt volna el?

Egy bátrabb fiu egyik kezében a fénylő bajnetta, másikkal a lámpát tartva kutatja a ládakat egymásután, a többiek az ajtóban varjab az eredményt.

Egyszerre csak kiugrik valami nagy szörös állat egyik üres ládából, egyenesen a kereső fiu fejének, elkezdí azt óriási morgás közt marni, harapni, karmolni.

A szegény baka ijedteben födböz vágja

reskedelemnek és az azzal kapcsolatos kereskedelmi szak oktatásnak.

Már sok szép alkalommal tett jó szolgálatot ezen épületünknek, bennünket jelen alkalommal körül övező díszterem u. m. a tantervkiállításnak, országos malom egyesületi közgyűlésnek, az akadémiai ifjúság zászló felavató ünnepélyének, a debreczeni első takarékpénztár jubilum dísz közgyűlésének és Zalay Márk tanárunk 25 éves tanári jubileumának, azonban méltó hivatásának most felel meg teljesen midőn 10 éves beszámoló közgyűlésünk alkalmából, mintegy felszenteljük és Önöket tisztelt kartársaim saját otthonunkban lekem mélyből üdvözölhetem.

Ezen alkotásunk létre hozásánál igénybe kellett vennünk minden mozgatható erőt és segítséget és örömmel jelenthetem, hogy a jóakarát és áldozatkészségnek oly impozáns megnyilatkozását tapasztaljuk, mely bennünket örök halálra kötelez.

Ezen épület megvalósításában első sorban az alapítókait illeti meg a köszönet a Nemes Város, Debreczeni Első Takarékpénztár, István gömzáló, Ipár és Ker. Kamara, az Osztr. Magy. Bank nagybölg alapítványai, úgy az egyes Pénztárszövetkezetek, cégek alapítványai, melyek összesen 69,400 forintot tesznek ki, valamint az adományozók 4083,73 forintjának hozzájárulásával tudtuk megkezdeni az építkezést köszönet illeti azonban a gyűjtő bizottságot, annak elnökét, Szabó Kálmán és jegyzőjét dr. Szántó Samuelt urakat, kik fáradságot nem ismerő buzgalommal és körültekintő tapintatos eljárásukkal nagyban hozzájárultak a szép eredmény kivívásához.

Az építés befejezte alkalmával még nagyobb kötelezettség teljesítése állott előttünk meg volt a nagyszabású épület és gondoskodni kellett annak berendezéséről és felszereléséről, hogy a tanítás sikere biztosítva legyen, nem különben tanári karunk anyagi helyzetének javításáról és mindazon kellekekről, melyek most már a célszerű és nagyobb épületek kiegészítő követelményeit képezik.

E részben igénybe kellett venni a kormány hatalom segítségét és azért 1893. nov. havában küldöttsegély kérelmeztük az akkori nagy érdemű választás és közoktatásügyi miniszter gr. Csaky Albin urnál evi segélyünk felemelését.

Ezen küldöttégben erős pártfogókra akadunk Thaly Kálmán, dr. Király Ferencz városunk orsz. gyűlési képviselőiben továbbá Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelőben.

Kerelmünk indokainál fogva felköltötte a nemes emberbarát és miniszter figyelmét megígerte hathatós támogatását, melyet azonban már csakis méltó tudó Wlassits Gyula miniszter ur valósíthatott meg, kinek azóta folytonosan jó akaratával találkozunk, ha Akademiánk és a szakoktatás terén hozzá fordulunk.

Jó eső kötelességet teljesítetek tehát, midőn ezen nagy borszerű támogatásért a volt és a jelenlegi miniszter uraknak a legmélyebb köszönetet nyilvánítom valamint nagy mérvű segítségükért az eredmény eléréséhez Thaly Kálmán dr. Király Ferencz és Eötvös K. Lajos örök hálaomat fejezem ki.

Szívem mélyéből eredő köszönettel adózom munkálkodásomban közvetlen segítő társaimnak és mindazoknak kik odaadással támogatottak engemet ezen nehéz időkben nem különben a napi sajtó érdemes munkásainak is, mert nagyban hozzá járultak nek is ahhoz, hogy ilyen kedvező eredménnyel számolhatok be.

Különösen ki kell emelnem Dr. Király Ferencz titkáruknak érdemeit, ki egész életét és tehetségét osztályunk érdekeinek munkásságában tölti el mindenkör kész örömmel és szakértelmmel párosult lekötélő szívessegéggel teljesítette kötelességét, valamint érvényesítette befolyását ügyeinek elintézésében, sőt jelentésünk elkészítésével kimutatta mennyire együtt érez velünk és ezen munkájával is tiszteltetett szerez nekünk.

Dr. Bayer Ferencz igazgatónk érdemeit is ki kell emelnem, az ő működésének nagy jelentősége van a siker elérésében. Az ő szíves kulartása és buzgó működése valamint

szakértelme nagy segítségemre volt az építkezés megkezdésében és szakszerű keresztülvitelében, fáradságot nem ismerő működésével pedig tanintézetünknek egy oly aruismerteti szertárt sikerült beszerezni, majdnem teljesen díjmentesen, melylyel méltán dicsekedhetünk.

Köszönettel tartozom Fábian Lajos Mór tanár urnak is, a ki a »Milleniumi kiállítás«-on bemutatott és szakszerűen összeállított aruismerteti és technológiai mintagyűjteménnyel Akademiánkknak elismerő oklevelet szerzett.

Elismeréssel kell adóznom Potomesik Ignác urnak is, a ki a »Milleniumi kiállítás«-on odafejlesztette, hogy a hivatott tanítási tetele szerint Akademiánk torna tanítás tekintetében is első helyen áll.

Társulati választmányunk iránt a legmélyebb hála érzettől eltelve fejezem ki köszönetemet minden időben tanúsított megtisztelő bízalmunkért, különösen Novelly Ede urnak a felügyelő bizottság elnöki teendőinek buzgó ellátásáért, Kovács Mihály urnak a kórház felett sok éven át tanúsított gondos felügyeletéért, Handtel Vilmos, Vágó Andor, Benyats Emil, Biró József urnaknak a könyvelői és pénztári teendőkben való szakavatott működéséért, Des Combes Henrik urnak, jogtanácsosi munkásságáért, valamint az utóbbi időkben Bárdos Géza és Tikos József urnaknak a könyvelési atalakitó munkálatoknak sikeres megvalósításáért.

Kegyelettel emlékezem meg elbunytt elnök társam Stenczinger Károly urnak sok évekre terjedő munkásságáért, legyen áldott emlékezet.

Elnem mulaszthatom végre a mély tisztelet és odaadószeretemet kifejezését nyilvánítani elődöm Szepessy Antal urnak, ki engemet 10 évvel ezelőt érdemessé tett arra, hogy Önöknek mint utódját ajánlatba hozott, az ő érdemei előtt meghajlíthatuunk, örömmel szolgál Önökkel tudatos, hogy volt elnökünk arzhépet lefestettük és azt méltó helyére, ezen otthonukban el is helyeztük.

Most pedig fogadjak Önök t. Pályatársaim legforróbb köszönetemet bizalmukért, melylyel engemet megtisztelni méltóztattak és mely által alkalmat adtak nekem megtehetni kötelességemet osztályom érdekében és lelkeim mélyében felköltetni azon erzüetet, hogy minden pályán ha szolgálatot teszünk, közvetlenül osztályunk érdekeinek, egyszersmind közszolgálatot is teljesítünk és imadott hazánk boldogulására működünk közre. egyben kérem Önöket, hogy jövőre jelentésünkben foglalt indítványainkhoz képest ügyekezünk karöltve együtt munkálkodni és összetartásuk által azon helyzetet, melyet ker. osztályunk szeretett városunkban elfoglal, mindenkor hazánk ker. felvirágoztatására, nem különben városunknak úgy szellemi, mint anyagi boldogulására méltóan felhasználni.

A elnöki megnyitó beszéd elhangozása után dr. Király Ferencz főtitkár konstatalván az ülés határozat képeességét elnök az ülést megnyitja s a jegyzőkönyv vezetésére Bárdos Géza másodtitkár, hitelesítésére pedig dr. Király Ferenczet, Varga Lajost és Falk Lajost kéri fel.

A betérjesztett és dr. Király Ferencz titkár által szerkesztett jelentést és Bárdos Géza másodtitkár által készített zárszámadást tudomásul vették, ezzel kapcsolatosan a választmányunk úgy a számadást, mint az összes intézkedéseit illetőleg a felmentvényt megadták.

A mérlegben kitüntetett 37.726,35 forintnyi eredmény egyenlegből Zador Lajos indítványára 10.000 forint a szükségét szenvedő tagtársak segélyezésére szolgáló segélyalap — majdan menház létesítésére; 10.000 forint rendelkezési alapra, 15077,81 forint pedig a társulati tőkének 40.000 fortra való kiegészítésére fordított; a fennmaradó 2654,54 forint pedig új számlára előre vezetett.

A társulat tulajdonát képező kórház épület eladása árából befolyt összeget 10.000 fortra kiegészítetvén a kereskedői betegsegélyező egyesületnek kórház építés céljára átbeszélgették.

Dr. Király Ferencz imént emített határozattal létesített segély alapot a maga részéről 1200 fortra a pályánnyal gazdagította.

A közgyűlés elhatározta továbbá, hogy a társulat újja szervezése egy éven belül végrehajtsák.

Miután még a közgyűlés Szántó György lendületes beszédében tett indítványára Zador Lajos elnöknek és dr. Király Ferencz titkárnak valamint a választmányoknak a multban kifejtett odaadó munkásságáért köszönetét kifejezte, megejtették a tisztújítást, melynek eredménye a követ ez:

Elnök: Zador Lajos; alelnök: Kardos László, választmányi tagok: Bechert Manó, Erber Vilmos, Gáznér Károly, Kovács Mihály, Mayer Emil, Szestina Lajos; Szabó Kálmán, Szabó Miklós, Szepessy Antal, Vágó Andor, Szántó György, Szent-Királyi Tivadar Falk Lajos, Varga Lajos, számvizsgálók: Benyats Emil, Handtel Vilmos, Stenczinger József.

A képviselőház tegnapi ülése.

— Budapesti levél. —

Budapest márcz. 7.

A Magyar Keleti Tengerhajózási Társasággal kötött szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat volt ma napirenden, a melyet úgy általánosságban, mint részleteiben letárgyaltak.

A javaslathoz először Károlyi Sándor gróf szolt hozzá, ki a javaslatban egy utabb vezedelmet lát, mert nemhogy főúditenő kivitelünket a Keleten, hanem ezzel csak veszedelemes konkurrenset te emtünk a román buzáknak és egyéb termékekben. A kormány ezzel csak szaporítja azon balágések sorozatát, melyeket eddig az Aldunan csinált. A Nyugatot kell meghódítani termékeink számára De különösen azért tartja veszedelmesnek most ezt a szerződést, mert az Ausztriával való kiegyezés előtt állunk.

Major Ferencz rövid hozzászólása után a miniszter, Daniel Ernő báró emelkedett föl szólásra, a ki hosszabb beszédben igyekezett az egyes szónokok által fölhozott érveket azafelgatni. Egy önálló, hatalmas magyar hajózási társaság megalkotását a mostani viszonyok között nem tartja lehetségesnek, egyrészt azért, mert a különböző szubvenzionált tengerhajózási társaságok ügyis közéletitk a forgalmat úgy Kelet, mint Nyugat felé, másrészt meg pénzügyi okokból, mert az egyes hajózási társaságoknak nyújtott szubvenciók korántsem volnának elegendők egy önálló, magyar tengerhajózási társaság alkotáására.

A miniszter után Komjáthy Béla magyarazta röviden felreértett szavait, majd pedig az előadó Batthyány Tivadar gróf fejtegette ki, hogy a keleti tengerhajózási társaság nem fog Fiumével ennek hátrányára versenyezni.

Ezzel azután be is fejezték az általános tárgyalást és ötpercznyi szünet után hozzáfogtak a részletes tárgyaláshoz, melyben Lukács Gyula többször is felszólt, kifogásolva a szerződésnek egyes tételit. Így különösen azt kívánta, hogy a társaság kizárólag magyar állampolgárokat alkalmazzon, a viziutakból pedig hagyják ki Nikolajev orosz kikötőt. A czimnél Komjáthy Béla és Major Ferencz beszelt.

A helyzet Ausztriában.

— Budapesti levél. —

márcz. 7.

A bécsi képviselőház folyosói — mint telefonon jelentik — ma már kissé megelevenültek. A kombinációkat egész rajjai gyártják, határozat azonban még semmiről sincs.

Egy részről úgy fogják föl a helyzetet, hogy Thun grófnak sikerülni fog a parlament rendes működését biztosítani és az új miniszterelnök erre is törekszik. Ha azonban ez nem sikerülne Thun-t mindenki olyan embernek ismeri, a ki, a ki, ha szükségét látja, erélyes sora rendszabályokat is igénybe vesz.

Azt beszéltek, hogy ha a parlament rendszer működését nem látja biztosítva, főszozlata a reichsrathot és a tartománygyűlésből választatja be a reichsrathba a képviselőket. Ez által a radikális elemek kiszorulnának és Thun gróf ez új parlamenttel csinálna meg Magyarországgal a kiegyezést. Tény az ugyanis, hogy a német-nemzetiek és a néppártiak sehogyan sincsenek megelégedve a dolgok mostani állásával, Wolf és Schönerer pedig bizonyították, hogy ők ketten is elegendők arra, hogy a parlament működését megakadályozzák, nem is szólva a szocialistákról, a kiknek jövődö magatartását meg senki sem tudja.

Az új miniszterium tagjairól a legkülönbözőbb kombinációk keringenek, legvalószínűbb azonban, hogy Thun gróf az elnökségen kívül a belügyminiszteri tisztséget is elvállalja, Ruber dr. lesz az igazságügyi, Kaizl dr. pénzügyi, Bornreiter kereskedelmi, Bylandt-Reidt gr. közoktatásügyi, Welsersheimb honvédelmi, Wittek dr. vasúti miniszter, Gácsország minisztere Javorszky vagy Pintoszky, a földművelési miniszter pedig Kasztl báró, felső-ausztriai tartományfőnök.

Bilinszky volt pénzügyminiszter ma megjelent a képviselőházban s hosszasan tanácskozott Kramarzzal és dr. Fuchszsal.

Az özvegy trónörökösne betegsége.

— Budapesti levél. —

márcz 7.

Az özvegy trónörökösne betegségében — mint Bécsből telefonon jelentik — tartós javulás állott be. A fenyegető jelenségek elmúltak, a fajda, makenyűhitek, a baltüdőszarnyban felhalmozódott káros anyag oszlófelben van, a gyuladás lehad.

A beteg láthatólag megerősödött s maga is többször mondogatta, hogy már sokkal jobban érzi magát.

A kínos szurások és a faldokló rohamok elmúltak.

A betegségben beállott örvendetes javulást különben már az özvegy trónörökösne lakosztályának külső képe is elárulja. Az ablakok nincsenek mind kivilágítva, mint szombatban, a személyzet nincsen úgy készenlétben mint az előző napokban s az orvosok sem közlekednek oly sűrűn. Csak Auchenthaler dr. virrasztja a beteg főherczegnő ágyánál.

A javulás oly határozott, hogy az orvosok már visszaesésétől sem tartanak.

A kedvező fordulatról már korán reggel értesítettek a királyt is, — a ki tegnap ismételt is meglátogatta az özvegy trónörökösnet.

Délelőtt 11 órakor jelentik, hogy minden további veszély kizártnak tekintendő.

A beteg határozottan jobb hangulatban van és több ízben kért eladelt.

Deltájban Auchenthaler, Neusster és Wiederhoffer konziliumot tartottak, melynek eredménye hasonlóképp örvendetes.

A király több ízben küldött sürgönyt a belga udvarhoz, értesítve a királyi párt lányuk jobbra fordult állapotáról. Henriette királyné a betegség első hírére Bécsbe akart sietni, de maga is beteg. Ha azonban a javulás nem lesz tartós, a belga királyi pár és Klementina herczegnő rögtön Bécsbe utaznak.

A M. Tav. Iroda a következő hivatalos értesítést adta ki:

Ma déli órák a következő orvosi jelentést adták ki:

„Az új nyugodtabban folyt le. Ő felsége több órán át aludt. A jobb tüdőben a gyuladás oldódása folytonosan tart; a baloldalon mellhártya gyuladás tünetei lépnek mindinkább előérbe. Az expectoráció bővöség. Az általános állapot kielégítő.”

A hivatalos Budapesti Közlöny ma délután megjelent rendkívüli számában a következő jelentést közli:

Nyolezadik orvosi jelentés.

Stefania főherczegasszony özvegy trónörökösne 6 cs. és kir. fensége az éjszakai meglehetősen nyugodtan töltötte. A tüdő-

baloldalon a gyuladás oldódása előhaladt, a jobboldali tüdőlobja nem terjed tovább. Az expectoráció valamivel könnyebben történik s bővöségesebb lett. A szív működése és az eróli állapot kielégítő. A hőmérséklet 36,8 fok.

Kelt Bécsben, 1898. évi márczius hó 6. délelőtt 11 órakor.

Dr. Neusser, s. k., tanár.

Dr. Wiederhofer, s. k., tanár.

Dr. Auchenthaler s. k. udvari orvos.

A h-hadházi presbiter választás.

— Saját tudósítónktól. —

H-Hadház, márczius 7.

A h-hadházi ref. egyházban február 24-én megejtett egyházi előjárók választásáról e hó 6-án hirdettetett ki hivatalosan az eredmény.

Főgondnokká 279 szavazatból 272 szavazattal a volt főgondnok, Szabó Zsigmond választott meg.

A presbiterek névszerint Tatar Gábor, K. Tóth István, Veres Gábor, Varga András, Soós Gábor, B. Nagy Imre, K. Szabó János szinte az összes szavazatokat megközelítő többséggel nyerték el a díszes presbiteri tisztelet.

A h-hadházi, többnyire egyszerű emberekből álló ref. presbiterium a közelebbi öt-hat év alatt az ev. ref. egyház életében korszakot alkotó munkát végzett.

Nemcsak kiemelte az egyház súlydező hajóját a minden haladást feltartóztató szegénység forgatagából; hanem határozottan a virágzás útjára terelte azt.

Rendezett anyagi viszonyok, két új szép iskola, 5—5 az egészségtan és nevelés tan modern elveinek megfelelőleg berendezett tanteremmel örökíti a volt presbiterium érdemeit.

De nem kevésbé szép feladat vár, a mint azt az ismertetett megválasztott főgondnok és jelezte székfoglaló beszédében, az újra alakult, tagjaiban felfrissített presbiteriumra is. S ez — az ingyen iskoláztatás megteremtése.

A századvég fenyegető társadalmi bajai ellen nem az egyedül, de a többi között első helyen álló orvosszer: a n e p u e v e l é s e.

A tudatlanságot vagy le kell győzni, vagy az győz le bennünket! Hozzáférhetővé kell tenni ez iskolát a legszegényebb osztály gyermekeinek is ennek egyik feltétele az ingyen iskoláztatás, mely különben is természetes jog: következménye a közoktatási törvényeinkben rendelt kötelező iskoláztatásnak.

Az akarat meg van az egyháztanács fejeiben és tagjaiban az ingyen iskoláztatók iránt, ne hiányozzék a kellő erő a kivitelben s úgy rövid idő alatt tényre válik az. S ezzel teszi fel a koronát az újra alakult presbiterium a közel múlt szép alkotásaira.

Ugy legyen! Isten segítse a jórátörökvöket!

A debreczeni hírlapírók gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A vidéki hírlapírók szövetségének helyi választmánya tegnap délután Konecz Ákos elnöklété alatt ülést tartott. — Mile Pál jegyző üdvözölte az új és a gyűlés először vezető elnököt mire Konecz Ákos választott melegen.

Majd áttért a választmány számos kérdés tárgyalására, a melyek közül több nem csupán hírlapírókat, de magát a nagyközönséget is közelről érdekli.

Jegyzőkönyv felolvasása, szövetségi átiratok, számadási kérdések elbírálása után tárgyalta a bizottság Edvi Ilés László nradiszerkesztő indítványát a melyet a szövetség igazgatósága véleményezés céljából küldött meg a debreczeni választmánynak.

A toll védelme.

A javaslat azt öleli fel, hogy ha hírlapíró, a sajtóban megjelent cikkért, a választmányon kívül állók felelősségre vonnak, az illető köteles azt a választmánynak bejelenteni, amely három hírlapíró s három nem hírlapíróból választott állandó bizottság elé terjeszti az ügyet. Ez a bizottság hoz határozatot, hogy a felelősségre vont hírlapíró e cikkéért tartozik-e elégtételt adni.

A debreczeni helyi választmány magáévá tette az indítványt, hozzájárult mindenteljes s mindjárt meg is választotta az állandó bizottság hírlapírói tagjait Konecz Ákos, Ujlaki Antal, Fittler Jenő és Mile Pál személyében. Egyhangulag határozták el, hogy az állandó bizottság három nem hírlapíró tagjait: Vecsey Imre, Körner Adólf városi tanácsnokokat és Stáhl Géza főmérnököt kéri fel.

Hírlapírók jelvénye.

Az utóbbi időben többször sajnálatosan tapasztalták a debreczeni hívatásos hírlapírók, hogy sokan minden jogozim nélkül bitorolják a hírlapíró nevet s éppen nem tesznek szolgálatot annak a jó hírnévnek, amelyért a debreczeni sajtó hívatott munkásai a közvélemény becsületes szolgálatában annyit faradnak.

Hogy tehát elejét vegyék az ilyen bántó toladásoknak, elhatározták, hogy jelvényt fognak viselni. Egyszerű kis monogrammal lesz V. H. O. Sz. (Vidéki hírlapírók országos szövetsége) betűkkel, melyeket egy toll tart össze. Ezeket a jelvényeket csupán azok viselhetik, akik a debreczeni sajtónak igazán munkásai és a hírlapírók szövetségének felvett tagjai.

Hírlapírók igazolványa.

Ezzel kapcsolatosan kimondotta a választmány, hogy hírlapírói igazolványt, hírlapírókat illető minden tiszteletjegyet mások nem kaphatnak, csupán azok, a kikre nézve a kedvezményt egy hármastagú bizottság kimondja! Fittler Jenő, mint a ki az indítványt tette, a bizottság azonnal való megválasztását kérte.

A választmány elfogadta Fittler Jenő indítványát s egyben, kimondta, hogy a hármastagú bizottság határozata tiszteletben tartandó, bírálat tárgyat nem kepezheti, s hogy azt indokolni vagy azért felelősséggel a bizottság senkinek sem tartozik.

A hármastagú bizottság tagjait egyhangulag megválasztották: Konecz Ákos, Ujlaki Antal és Than Gyula hírlapírók.

Hírlapírók hangversenye.

Ujlaki Antal javaslatára kimondta a választmány, hogy a jövő hó során fenyves útna pélyt és hangversenyt rendez a szövetség és a nyugdíjgyűlés javára. Megválasztották az előkészítő bizottságot s a program kidolgozására vasárnap délelőtt 11 órát tűztek ki.

Belső, kizárólag a hírlapírókat illető ügyek elintézése után a gyűlés Konecz Ákos elnök elzetésével ért véget.

Ujdonságok.

* **Böjti istentisztelet.** Az ag. hitv. ev. templomban szerdán d. u. 3 órakor Materny Lajvs főesperes böjti predikációt tart.

* **Teljes tanácsülés.** 1898 márcz 9-én d. e. a városhaza nagytermében teljes tanácsülés lesz.

* **A jog és pénzügyi bizottság ülése.** Tegnap nepes ülést tartott a jog s pénzügyi bizottság Vecsey Imre tanácsnok elnöklété mellett. Hajdumegye pártolás végett megküldött felirat a szocialista igaztások korlátozása tárgyában tudomásul venni javasolja a bizottság. Ellenben véleményezi, hogy a kézi munkára nevelő országos egyesületbe három évre 10 frt díj mellett gártoló tagul lépjen be a város. K. Tóth Sándor k. vásárbíró azon kárelmet, hogy részére a sertésvásárok hosszassz szűnetelése miatt szenvedett jövedelem csönkulás kárpótlása fejében rendkívüli segély adassék, nem pártolják. E tárgy alkalmat adott Szabó Kálmán bizottsági tagnak, kamara

elnöknek azv n indítvány megtevésére, hogy a szervezeti szabályzatnak a vásárbírószágra vonatkozó része olyképp módosítsassék, hogy a vásárbírók tiszteletes javadalmazását a rendes fizetés képezze és ne legyenek a járlatok kiállításáért járó bizonytalan díjakra utalva. Ezek a díjak pedig a város házi pénztárát illessék. Ez indítványt a bizottság elfogadván, partolólág terjeszti a tanács elé. Két telekszerzési ügyön kívül néhány kisebb jelentőségű tárgyal foglalkozott a bizottság.

* Iskolai ünnepély. Az ág. ev. iskola a szabadságharc félszázados jubileumát fogja megünnepelni március 15-én, amikor is ennek és szavalatokkal ünnepélyt tartanak a miklós-utcai imaházban. — A programot később közöljük.

* Márczius 15 és a Petőfi dalkör. E dalkör — a melyet ifjak lelkesedése alkotott — közel áll ahhoz, hogy a nagy közönség előtt bemutatthassa működését, mely iránt az érdeklődés napról-napra emelkedik. A tagok száma is folyton szaporodik u. m. alapító tagnak belépett Ganolazky Lajos kereskedő. Rendes tagokul belettek: Joó Ferencz, Pető Imre, Tolnai Lajos, Weidner Kálmán, Király János, Cizező Lajos, Nagy Imre, Kovács Mihály, Kondor Lajos, özv. Bodó Sámuelné, Kegyes Ferencz, Lévy Ferencz, Sinay Ida k a. pedig 1 frt 96 krt adományozott a zászló alap javára. Vacsora jegyek meg mindig kaphatók, az estélyi napján pedig a pénztárnál. A meghívóknak egy része — melyek igen csinosan vannak kiállítva — a mai napon szétküldtettek és szövegük a következő: Meghívás. A »Petőfi dalkör« által Debreczenben 1898. é. márczius 15-én az Arany Bika szálloda díszteremében rendezendő ünnepélyes megnyitó estélyre. Komlóssy Arthur, elnök. Borus Béla, alelnök. Ifj. Borus Ferencz, titkár. Király János, jegyző. Nagy Ferencz, pénztárnok. Király Ferencz, háznagy. Barcza Barna, ellenőr. A választmány. Az ünnepély kezdete pontban 7 órakor. Belépti-díjak: Személyenként 1 frt. Család-jegy 3 személyre 2 frt. A kör alapítói és rendes tagjai ez összegnek felét fizetik. Jegyek előre válthatók Békés Lajos, Csáthy Ferencz, Leidenfrost Gy. és Mendelovics Lajos urak üzletében, az estélyi napján pedig az Arany Bika szállodában a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Az estély műsora. 1 Nyitány. 2 Szózat, előadja Arthur elnök. 3. Előki megnyitó, tartja Komlóssy Arthur elnök. 4. Talpra magyar, hi a haza! előadja a dalkör. 5. Szavalt Medgyesy Piroška k. a-tól. 6. Őseink emléke, Huber Károlytól, előadja a dalkör. 7. Alkalmi költemény. Irtá és szavaltja dr. Benedek János. 8. Kölesy himnusza. Előadja a dalkör. A műsor befejezése után társas vacsora. — A díszteremben felterített asztalok mellett csupán azok foglalhatnak helyet, kik vacsora jeggyel is bírnak. Kik csupán belépti jegyet váltottak, a rendelkezésre álló 36 páholyban és a nagyterem mellékszobáiban nyerne elhelyezést. Vacsora után tánc.

* A házszámolás. Stahl Géza iömrök tegnap beterjesztette a tanácshoz az új házszámolás alapjául szolgáló térképeket, a házszámokat és u. zaneveket feltüntető táblák szállítását illető feltételeit, néhány gyakorlati szempontból figyelemre méltó észrevétel kíséretében. Így szükségesnek látja hogy a sarok telkek mindket oldalon megszámoztassanak és kívánatosnak tartja a új kerületi beosztást, amiről a tárgyalások során is volt szó. A házszámok alapszíne kék lenne, sárga színű számokkal. (Ezek a város színei). A kerületet pedig élénk vörös színű romai számok jeleznek. A táblákon a számok haladásiát nyilal jelölnék.

* Adomány a népkönyhára. A mai napon N. N. jegy alatt 2 frtot kaptunk a népkönyha javára, melyet ezennel nyugtáztunk és rendeltetési helyére fogunk juttatni.

* Debreczen és a pesti diákkongresszus. A márcz. 12—14 napjain tartandó diákkongresszusra és az ezzel kapcsolatos márcz. 15-iki országos ifjusági ünnepre a főiskolai egyesületek részéről a következő kiküldöttek mennek. Joghallgatók Segítő Egyesülete r e-

széről. S u r g ó t h Gyula, K u n Béla, K o p p a n y i Miklós. Joghallgatók Önképzőköre: B a l o g h Béla, K o r s ó s Zoltán. Főiskolai Énekkar, N a g y Gyula, V e r e s s Gusztáv. Magyar Irodalmi Társulat: B e r e c k y László, B o r o s s Lajos. Gyorsíró egyesület: P o l g á r Kálmán, M a d a r a s s y Gyula. Theologiai Önképzőkör: B i r ó János. A küldöttek 12-én a déli vonattal indulnak. A kongresszuson Debreczen részéről a tanárok és tanulók közti viszonyról B o r o s s Lajos fog mint elődó értekezni, a nagy ünnepi körmenet alkalmával pedig az Akadémia előtt a Szechenyi szobornál K u n Béla a »Debreczeni Főiskolai Lapok szerkesztője fog beszédet tartani. Indítványokat tesznek többek között a kongresszuson Polgár Kálmán és Kun Béla.

* Tyuklopás. Tegnap éjjel Bauer Ferencz nagyuj-utcai lakásának udvarára ismeretlen tettesek behatoltak s onnan 2 tyukot és egy kakast elloptak.

* Az egyházkerületi költségvetése. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület költségvetést előkészítő bizottsága a múlt héten tartotta meg ülését Kiss Áron ev. ref. püspök és Dégenfeld József gróf főgondnok elnökele alatt. A gyűlésen az egyházkerület jövő évi költségvetését készítették elő a tavaszi közgyűlésre. Mintegy XVIII. nagyobb alap áll az egyházkerület rendelkezésére. A bevétel 52750 frt 62 krra, a kiadás 39038 frt 36 krra van előirányozva, így a felesleg 15313 frt 07 kr. Ezután még az egyházak és iskolák segélyezését állapították meg.

* Forgalmás marhavásár. A mai marhavásáron nagy élénkség mutatkozott. Igen sok marhat hajtottak föl. Különösen az ökrök keltek volna el s éppen ezekből volt legkevesebb felhajtva.

* Purim estély. 1898. é. márcz. 12-én a debreczeni izr. ifjuság a Korona cz. táncsteremben és összes helyiségeiben nagy alarczos és jelmez táncestélyt rendeztek. A körülmények közt a purim estélyt rendez. Belépti-díj 60 kr. Család-jegy (3 sz.) 1 frt 50 kr. Felülfizetések a helyb. izr. szegény gyermekek és a népkönyha alap javára köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor, vöge kora reggel. Éjjeli 10 oratói egy 7 tagból álló cs-h zenekar (jelmezben) fog közreműködni. Az álaroz 12 órakor leteendő. Kéri a rendezőség a maszkokat, hogy tiszta jelmezben jelenjenek meg és szolidul viselkedjenek. Alarcok és jelmezek a Korona táncsteremben is megrendelhetők, esetleg kölcsön adhatnak. Jegyek előre is válthatók a rendezőség bármely tagjánál, este a pénztárnál.

* A »Polgári kör közgyűlése. A múlt hó 20-án tartott közgyűlés tárgysorozataról szavazó tagok hiánya miatt elmaradt pontot — az alapszabály módosítását — a vasárnapi közgyűlésen tárgyalták.

* Az Áron és Antal-féle telkek megszerzése. Antal Mór megvételére ajánlotta a városnak Szechenyi-utcai 636 négyzetgöl területű hazastelket 28500 frtért. A véleményadásra felhívott jog és pénzügyi bizottság városrendezési szempontból (a Keresztes közlekedésére nagyon alkalmas ez a telkes még eladható ház hely is marad belőle) ajánlja a megvételét. Szabó József főszámvévo kezdeményezésére Áron Miksa is kész a városnak eladni a Piac- és Kisujtca sarkán levő hazat ondó földjevel együtt 70000 frtért. Nyilatkozatot is alított ki, amey őt 1899. január 1-ig kötelezi. A jog és pénzügyi bizottság úgy városrendezői, mint pénzügyi érdekből igen nyomós indokokat talált, a melyek ezen haz megszerzését is tanácsolják. Ennelfogva indítványozza, hogy az Áron haz a Kisujtca torkolata rendezésére és az ottani építkezésekre megszavazott 350000 frt terhére sietősen megvásároltassék. Áron Miksa 3 év előtt 90000 frtot kért ugyanezen telekért.

* Fodrászok batyubálja. A debreczeni önálló borbélyok és fodrászok 1898. évi márczius 15-én, a Margit-fürdő dísz termében a helybeli nép-nyuha javára jötekonyszélu balyu mulatságot rendeznek a meghívó hölgyeknek belépti-jegyül szolgál, keretnek azonban

hölgyeink legalább 3 személy részére batyut hozni. Férfiaknak belépti jegy 1 frt. 20 kr. Itaiokról a vendéglős gondoskodik. A mulatság családias jellegű fogva keretnek a hölgyek egyszerű ruhában megjelenni. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek válthatók az összes fodrász üzletekben. A batyuk már d. u. 5 órakor a Margit-fürdő dísztermében fogadtatnak.

* Öngyilkos mezőőr. Nagy banata lehetett Szilágyi Sándor hortobágyi mezőőrnek. Vasárnap este körutját végezte a caarda mellett mikor már e nagy pu-zta-ág lakói nyugalomra tértek szolgálai fegyverével szíven lötte magát. Egy másik társa Gal Mihály mezőőr talált rá tegnap hajnalban. Szilágyi már nem élt. Véresen kihülve mozdulatlanul feküdt a földön, mellette heveét a gyilkos fegyver. A mezőőr jelentést tett Farkas Albert máta biztosaak ki az öngyilkosságról értesítette a mezőrendőrkapitányságot, honnan már a vizsálat megejtésére ki s mentek.

* A borbély segédek bálja. A debreczeni borbély és fodrász segédek 1898 márcz. 13-án a Korona táncsteremben jötekonyszélu zártkörű táncestélyt rendeznek. A rendezőség elen Szik-zai Aladár, elnök. Ákim Demeter jegyző, Kovács József pénztárnok, Gelbman Albert ellenőr, Pantoni István titkár, Rencz Antal táncrendező állnak. Belépti-díj: Személy-jegy 60 kr. Család-jegy 1 frt 50 kr. Kis Béla zenekara Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók a rendezőség minden tagjánál s este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

* Hölgyeknek csinos és elegáns utcai, bál és menyasszonyi ruhákat, belépket készítő — jutányos áron — a legújabb divat szerint felelősség mellett Kronovitz Matild Budapról Nagy-uj-utca 1770. szám (Weinberger Lajos ház.) — Angol ruhákat különös figyelembe, ajánl. —

* Az örmesterek bálján résztvevő hölgyek névsora a következő:

A s s z o n y o k ; Jekel és Margitfalvi Jekelfalussy Lajos tábornokné a bál vébnősnője, Biro ezredsnő, Antonovics Oszkárné, Butykai Menyhertné, Antal századosné, Orban Jánosné, Torma Istvánné, Kozma Ferenczné, Linczbauer Péterné, Balogh Mihályné, Skholez Janosné, Snotter Palné, Freiburger Bernátné, özv. Nagy Baintné, Nagy Ferencné, Frenzel Gyuláné, Balog Mihályné, Simer Ferenczné, Pál Janosné, Fülöp Andorné, Levik Mihályné, özv. Billa Györgyné, Krón Janosné, Debreceni Györgyné, Klein Hermanna, Sövägö Miklósné, Stráko Jánosné, Takács Sándorné, János D. meterné, Kiss Józsefné, Huszar Karolyné, Bányai Lajosné, Tapai Mihályné, Geldman Aernátné, Kucséra Antalné, Rosenberz Simonné, Fülöp Janosné, Csekő Ambrusné, özv. Nyilas Gáborné, Francz Karolyné, Tóth Mihályné, Törő Imréné, Tóth Lajosné, Eisenberg Jakabné, Szele Jánosné, Örmös Andrasné, Veréb Janosné, Möré Mihályné, Tóth Sandorné, Szikszay Aladarné, Mück Karolyné, özv. Rohodi Györgyné, Vlatioka Janosné, Eichtmann Ignáczné, Schvarcz Leopoldné, Vas Janosné, Csikes Ferenczné, Kovács Józsefné, özv. Horváthné, Pataki Józsefné, Mendelovicsné, Csizsar Ferenczné, Groszman Bertalanné, Papp Lászlóné, Csernak Henrikné, Tóth Józsefné, Kaliczki Józsefné, Vandrak Karolyné, Mihályi Janosné, Gyúgyei Viktorné, Nagy Janosné, Szigeti Lajosné, özv. Módoványi Janosné, Schlesinger Lipótné, Rosner Palné, Nikolsburg Mörné, Rakovics Zsigmondné, Tamasovszky Györgyné, Andriko Janosné, Kubinyiné, Besenyi Andrasné, Rác Sándorné, Füzessy Péterné, Rác Gáborné, Opfelheimerné, Molnár Józsefné, özv. Erdős Karolyné, Moskovics Ferenczné, Zecsovics Ferenczné.

Leányok: Kaliczky Emma, Saary Irma és Roza, Törő Karolin, Schvarcz Etelka és Zsani, Fülöp Mariska, Nyilas Juiska, Orban Zsuzsika, Torma Özsika és Erzsike, Kozma Sarika, Nagy Erzsike, Linczbauer Etelka és Karolin, Freiburger Sára, Szabó Erzsike és

Bona, Tóth Julianna, Nagy Mariska, Frensz Jolán, Balogh névénél, Clement Mariska, Máté Rózsika, Levik Erzsike, Krón Julianna, Kovács Erzsike, Debreczeni Juliska és Mariska, Pető névénél, László Róza, Molnár nővérek, Varga Szeréna, Menezel nővérek, Katona Róza, Huszár Vilma és Gizella, Bányai Eszike, Eisenberger Helen, Moskovics Paula, Rubinstein Cecília, Tóth Juliska, Lengyel Erzsike, Fülöp Szeréna, Likosburg Anna, Erdei Mariska, Antal nővérek, Szécsényi Piroška, és Iona, Rakovics Szeréna, Tamasovszky Ilona, Besenyi Erzsike, Rác Mariska, Grósz Emilia (Ermihalyfalva), Nagy Eszike, Franke Herminka, Veres Ilonka, Pataki Mariska és Miska, Fehér Róza, Csermák Jolán, Szigeti Erzsike és Mariska, Botos Mariska, Adler Gizella és Berta, Gyúzei Piroška, Nagy Róza, Moldoványi Etel, Fülöp Szeréna, Erdei Mariska, Rosenfeld Gizella, Erdő Malika és Etelka, Orbán Zuzsika, Torma Zuzsika és Erzsike, Glück Johanna.

* Előadás a gazdasági egyesületben. Bartha Balázs előadó nagyszámú közönség előtt mindegyik a legnagyobb figyelemmel hallgatott szombat esti előadása a szőlő-állat és növény elengetéséről szolt. Ismertette a betegségek keletkezését, az azok elleni védekezési módokat. A peronospora által megtámadott szőlőt természetben bemutatva, részben beszélt az ezen elleni eljárásról. Bemutatta a védekezésre szükséges és használt szereket. A peronospora elleni védekezésre az azurint nem ajánlja. A permetezésre leginkább ajánlható az önműködő permetező, mely 20-25 frt árban kapható. Az előadó szakismeretteljes előadásaért a megjelent közönség lelkesen megjelente, a gazdasági egyesület nevében pedig Váczy János elnök fejezte ki meleg köszönetét.

* Nyilvános nyugtázás. Az írt. nőgyógyász felülizettek: Legszeszgyár igazgatóság 14 frt, dr. Wolatka Nándor, Fischbein Ignác és neje 10-10 frt, Hauer Bertalan 8 frt 50 kr., dr. Balkányi Miklós 7 frt, Ranunkel H. és Fia 6 frt, özv. Berger Henrikné, Serger Jenőné, Berger Vilmosné, Biederman József, Falk Lajosné, Fried Emilne, Fisch Ignácné, Fisch Lajosné, Fried Venczelné, Harstein Kálmáné, Harstein Peterne, Kaudel Ferencné, dr. Kemény Mórné, Lichtschén Mózesné, Ormódi Lajosné, Reichmann Arminné, dr. Popper Alajosné, dr. Popper Mórné, Simonffy Imre, Weisz Menyhertné 5-5 frt, Baum Miksáné 4 frt, gróf Degenfeld József, dr. Kenézy Gyula 3-50-350 dr. Balázs Bertalané, dr. Balkányi Emil, Berger Mórné, Drucker Mórné, dr. Fejér Ferencné, Geiger Simonné, Goldblatt Jakabné, Moskovits Ivanne dr. Moskovits Jenőné, Nagy Jakabné, Weisz Léviné, Weisz Sándoré, Weisz Mórné 3-3 frt, dr. Bakonyi Samuné, Berger Fischbein Fanny, Darvas Izidorné, Deutsch Adolfné, Elmer Henrikné, Falk Arminné, dr. Freund Jenő, Fried Károlyne, Fleischman Mór, Fischer Adolf, Grosz Mórné, Jakobovits Adárné, Jonas Lótt, dr. Kola János, özv. Harstein Samuelné, Kainer Adolf, özv. Katz Józsefné, Kellner Károly, Kellner David, Kaszanyitzky Endre, dr. Kemény Mór, Klein Ignác, Kohn Lipótné, Lusztig Karoly, Lichtschén Samuel, Liederman Mihály, Meisels Vilmosné, Markus Miksa, Mihalovits Jenő dr. Reichard Manó, Rosenberg Simon, Rosinger Gizella, Rosenthal Sándor, Szántó Győző, Szentkirályi Tivadár, Stern Józsefné, Stern Zsigmondné (Emőd) Suger Sándor (Bécs), ifj. Schwarz Vilmos, Stern Izidorné, Varadi Ignácné, Weichinger Karolyne, Weichinger Károlyne, Zádor Lajosné 2-2 frt, Bernát Jenőné, dr. Brunner Lajos, Bekényi Peter, dr. Fon Antal, Fisch testvérek, Forrai Ernő, dr. Glück József, dr. Hegedüs Pálné, Jambor Jánosné, Kohn Lajos, Lusztig Lajos, Muraközy László, Meskó Antal, Mandel Martonne, Markus József, Rosenfeld Salamonné, Rezenberg Albertné, Steinbach Sándor (Bécs), özv. Schenk Léóné, Dr. Weinberger Sándor 1-50-1-50, dr. Berger Andor, Brady Henrikne, özv. Brammer Henrikne, Burger Izidorné, Beké, Lajos, Bekesy Lászlóné, dr. Fay Mark, Esler Izidor, Fried

Lajosné, Fischer Emanuelné, Fenyéri Mór, Fuchs Samu, Goldstein Mór, Grünberger Ignácné, Gerstner Lálman, Goldstein Mór, dr. Glück József, Halmágyi Sámuel, Hevesi Gyula, dr. Hegedüs Jenő, özv. Hersányiné, Jónas Mór, Jakobovits Róza, Kau Lajos, Knöppler Simonné, Klein Miksa, Kemény Ferencné, Kiss Adolfné, ifj. Kohn Mór, Kreiner Jakabné, Liederman Henrik, Lichtman Lajos, Lamberger Ignácné, dr. Lőfkovits Márton, Lusztig Dezső, Márton Gyula, dr. Pailay Miklósne, Preizer Salamon, Rozenfeld Salamon, dr. Róza Mór, Rosen Gyulané, Rosenberg Józsefné, Radó Sándor, Stark Ignác, Sark Martonne, Schwarz Vilmosné, dr. Szűcs Miklós, Steinberger Gyula, Schwartz M. L., Schönberger Vilmosné, Tóth Bela, Turay Farkas, Tallar Ignácné, Veressné - Szathmáry Tereza, Varga Lajosné, dr. Weisz József, Weisz Lajosné, Wilhelm Samuné, dr. Weisz Bernátné, Zoltan Hermanné, Ungár Lajos 1-1 frt, Glück József, Glück Adolfné, Falk Imre, Farkas Mórné, Kacz Jakab, Hoffer Károly, N. L., N. N., N. N., Perfler Sheodor, Radaai Mór, Streusz mérnökne, Vnagfi Miksa 50-50 kr.

Etelművekkel: Dr. Balkányi Miklósne 1 tal káppin 1 tal nyelv és egy torta, Burger Peterne 50 drb citrom, Dr. Balkányi Edéné 1 liter fagyilalt, Becherte Manóne 1 torta, Biederman Józsefné 2 skatulya cigareta, Berger Henrikné 1 kosár császár zsemlye, Berger Mórné kavé, Berger Jenőné kavé, Berger Vilmosné 1 tal gesztenye purée, Darvas Izidorné 1 tal pecsenye, Boros Izidorné 1 torta, Erber Vilmosné 1 nyelv, Dr. Freund Jenőné 1 tal sütemény, Fried Emilné 1 torta, Fürst Ödönne 1 üveg rum 1 üveg cognac 2 üveg likör, Glück Venczelné 1 üveg rum, Geiger Simonné sardínia, Harstein Kálmáné 1 tortz, dr. Hütter Károlyné 1 torta, Goldblatt Jakabné nyelv, Havas Józsefné déli gyümölcs, dr. Fejér Ferencné fagyilalt, Kaudel Ferencné 1 pulyka, dr. Kardos Samuné 1 doboz thea, Katz Hermanné kockacukor, Fischbein Ignácné kockacukor, Holländer Gyulané nyelv, dr. Kemény Mórné 1 tal indiai fánk, Keszenbaumné kockacukor, Ligei Ödönne malaga szőlő, Lőfkovits Arthurné nyelv, László Albertné 1 liter fagyilalt 100 drb cigareta, dr. Kellner Elekne 2 torta, Lukács Arminné 1 tal nyelv 1 tal sütemény és 1 torta, Meisel Vilmosné 1 torta, Markus Miksáné 1 doboz thea és thea-sütemény, dr. Moskovits Miksáné 1 ta sütemény, Nagy Jakabné 1 pulyka, dr. Nagel Zsigmondné narancs csukorkák, dr. Popper Alajosné 1 tal nyelv 1 torta, dr. Popper Mórné gyümölcs, Prekkerne sütemény, ifj. Schwarz Vilmosné 1 torta, Schwarz Vilmosné theasütemény, Rosenthal Dánielné 1 torta, Rosenthal Jenőné 1 torta, Rosenfeld Salamonné 1 torta, Stern Józsefné 1 tal pecsenye és 1 torta, Szántó Győzőné 1 nyelv és kaviár, özv. Schwarz Benőné sonka, Ranunkel H. és Fia 5 üveg bor, Weinberger Lajosné 25 deka thea, Tallar Ignácné 2 üveg likör, dr. Weisz Bernátné 1 creme, Weisz Sándorné 1 torta, Weisz Mórné 1 torta, Weisz Léviné 3 üveg bor.

x Országos vásár Margitán (Biharmegye) Baromvasár 1898 márczius 16. és 17-én. Kőrakodóvasár 1898 márczius 18-án.

A városi daleylet közgyűlése Debreczen, marc. 7.

A debreczeni daleylet rendes közgyűlése is tegnap folyt le a varosháza nagy termében. Leikes ovácziókban részvett az egyeslet örökös diszelnöke Lengyel Imre. A gyűlést ő és Mark Endre elnök vezette. Az évi jelentést Krasznay Ferencz titkár olvasta fel. E jelentés tüzetesen ösmer-teti azt a faradhatatlan tevékenységet, amely a dalárdát mint mindig, úgy az elmúlt évben eseményei közül a kimagasló általánosabb érdekekkel és jelentőséggel bíró délvidéki és belgrádi hangverseny körutat az egyeslet jeles

pennája Péter Gábor külön füzetben is megírta, melyet megküldtek saját kívánságuk folytán Sándor szerb kiralynak, Milannak továbbá a szerb követségeknél és belgrádi szerkesztősegeknek, mindazonáltal az évi jelentés is hosszasan foglalkozik e kedves emlékek utazással, mely a magyar dal dícsőséget terjesztette idegen népek és nemzetsegek között.

Jótékony célok 430 frtot kaptak az akkor rendezett hangversenyekből. 2 városból pedig nincs tudomása az egyesletnek a tiszta jövedelem mennyiségéről.

Főemlíti a jelentés a hazatérkezéskor talált lelkes fogadtatást is, valamint azt, hogy a dalárda azóta is folyton ápolja az utközben tapasztalt testvéries szeretetet és barátságot.

Majd elsorolja azon ünneplés alkalmakat, melyeknél képviseltette magát vagy pedig közreműködött.

Büszkeséggel szól a tagok lankadatlan buzgalmaról, összejáratásáról, a melyben a daleylet ereje rejlik.

Kiemeli az utolsó tíz esztendő kulturális szempntból jelentős eseményeit az 1888-ban 1889, 1895, és 1898-ban az ország különböző részeison tett hangverseny körutakat. Mindezek mellőva teszik e tisztevé arra, hogy a történetet Péter Gábor megírja.

Ellene nyilatkozik a jelentés a két évenkint rendezeni szokott orsz dalversenyeknek, amelyek anyagilag meggyöngyítik a tag egyleteket, erkölcsiileg pedig kevés elismeréssel járnak. Elég ha tíz évenkint tartanak orsz dalversenyek. Sürgeti egyustal a jelentés az általa fölvetett kerületi dal árszövetségek létesítését.

Végül az egyeslet anyagi állapotára térsen át, megemlítjük, hogy a dalárda inódnök leltari értéke 3416 frt, készpénz vagyona 3972 frt. Van 41 tiszteletbeli, 63 alapító, 426 pártoló és 49 működő tagja.

A szép jelentést éljenzéssel vették tudomásul s az abban indítványozott több rendbe i közönyt nyilváníásokat elhatározták: A költségvetést 1970 frt bevétellé és 1700 frt kiadással megállapították. A múlt évi bevétel 7120, a kiadás 2148 frt volt. E szerint a markóvany 3972 frt.

Legutoljára a tisztújítást ejtették meg. A tisztikar a régi maradt a mi nagy lekesedést kellett. A gyűlést a dalárde jelipéjének élének lésevel fejezték be.

Este a Dreher csarnokbannagy áldomást ittak.

A debreczeni daleylet tagjai közvetlenül a tegnapi megtartott közgyűlés után lelette kedves, házi mulatságot rendeztek a Dreher fele sörcsarnok ettemben.

Este 7 órakor már dalárokkal volt megtelve a terem. Vacsora alatt kezdetét vette a pohárköszöntők egész sorozata. Elsőnek Oláh Károly városi tanácsnok állott fel, elletven Mark Endrét a daleylet elnökét; majd Mark Endre mondott igen elmés beszédet a jelenlévő hölgyekre. Lengyel Imre a daleylet működő tagjait, Kiss Sándor a választmányt, Csiffer Nándor Krasznay Ferenczet élte. A daleylet tagjai jobbnál jobb, szébbnél szebb adlokra gyújtottak rá, emelkeve azok mindegyikét szokott jó kedv, lelkesedés és ismert preczizással. Kiemelkedő része volt az estélynek az ujjonnan belépett működő tagok felavatása, mely abból állott, hogy mindegyik egy általa szabadon választott dalt énekelt el ennek megtörténte után a humoraról ismeretes Tordai Gábor atyásmaster elé járultak ki is ünnepléses színezésű beszéd kíséretében igtatta be őket a tagok sorába. Képtelen e nyelv kifejezni, a toll leírni azt a jókedvet, mely a társaság minden egyes tagját áthatotta. A jó kedv, a vidámság tetőpontra lépte alkalmával állott fel Mark Endre elnök s hozta tudomására a jelenvoltaknak, minél fogva a szinte jelen volt Horváth Janosné urnó 100 koronát adott át neki a daleylet pénztárába való juttatása céljából. A jó pelda követésre talált. Kéves vártatva egy újabb jelentéssel állott elő az elnök, mely szerint tudatta, hogy Bartha Mihály ur és neje az alapítók sorába való

felvételre jelentkeztek - a 100 korona alapító tagsági díjat kezeikbe azonnal át is szolgáltatották. E mindan tekintetben remekül sikerült házias jellegű mulatság csak a hajnali órákban ért véget.

Az ipar- és kereskedelmi bank közgyűlése.

Debreczen, márczius 7.

E pénzügyi harmincegyedik közgyűlésére az évi jelentés, a mérleg megállapításán és a nyereség felosztásán kívül az alapszabályok módosítása is ki volt tűzve. — Azonban ez utóbbi tárgyat egy későbbi rendkívüli közgyűlésre kellett halasztani, mivel az alap szabályszerű 75. részvény nem volt képviselve.

A gyűlést Sesztina Lajos elnök vezette s miután a határozathozásra való képességét megállapította (521 részvény volt képviselve 487 szavazatra jogosítva) — a jegyzőkönyv vezetésére dr. Kola János orsz. képviselő jogtanácsost, hitelesítésére s a szavazatok összeszámolására dr. Legányi Gyulát, Berger Vilmóst és Kovács Gyulát kérte fel.

Az igazgatóság jelentése az előző évinél kedvezőbb forgalomról számol be, ami a közönség bizalmának növekedését mutatja. — Azonban a mostoha viszonyok folytán előállott több rendbeli veszteségek miatt nagyobb összegeket (tizenkettőezer forintot) kellett leírni. Ez okozta, hogy a tiszta haszon csupán 7662 ft 99 krt, melyre névze azt javasolta az igazgatóság, hogy az alaptőke 4 százalékos kamatozására 6000 ft, a felügyelő bizottság díjazására 300 ft fordítsanak, a fennmaradó 1362 ft 99 kr. pedig a rendes tartalekhoz csatolassék. A 12. szelvények beváltása márcz. 7-én kezdődjék.

A mérlegben kimutatott 1,922852 ft 99 kr vagyomból 467145 ft az ingatlanokra, 442126 ft folyó számlákra, 816593 ft váltótárazára, 115143 ft előlegek, értékpapírok, arany ezüstneműekre esik. A teher rovásán: részvénytőke 150,000, tartalek 58163, törlesztési kölesön 134661, betétek 1,197433, visszeszámított váltók 351961 frttal szerepelnek.

Bechert Manó azon indítványa, hogy az igazgatóság által osztalékra javasolt 6000 ft is a bizalom erősítése s az intézet érdekében a tartalekhoz, különösen pedig az ingatlanok törlesztési tartalékához csatolassék, némi vitát keltett, amelyben az indítványozón kívül Geiger Simon, Sesztina Lajos és Rochlitz Arthur vettek részt.

A közgyűlés 415 szavazattal 121 ellen az indítványt elvetette s az igazgatóság javaslatát fogadta el.

A mérleg is megállapították s azután az igazgatóságból kilépett Varga Ferencet és ifj. Csanak Józsefet újra megválasztották; valamint a felügyelők is megmaradtak: Schmidt Agoston és dr. Moskovicz Jenő. A leköszönt Mayer Emil helyett pedig Lewiter Miksát választották meg.

CSARNOK.

Az agglógyklub titkára.

Irta: Zivuska Andor.

Fél év telt el, hosszú feleltendő. Ősz felé hajlott az idő, Augustus utoja jarta, a hajnali meg az esti hűvös fuvalomtól sárga levél is megakadt itt-ott már az agyon.

Leg esett meg aztán, hogy egy szép hajnalon behorult az ég a lányok feje fölött: elvitték a legények javát nagy gyakorlatokra, meg egy ötven napig tartó nagy királyi fegyvergyakorlatra.

A nagy gyakorlat színhelyeül Erdély hegyes, bércezes vidékét tűzték ki.

Augustus 24-ike szepen piruló hajnalán utnak eredtek aztán a Mauserkutz ezredes parancsnoksága alatt álló 14-es világoskék huszárok is.

Sok-sok idő telt el, miglen egy szép

reggel Erdély bércezeihez elért az ezred.

Egy szerda nap aztán parancs érkezett, hogy álljon meg az ezred, aztán üssön tábor.

Másnap kora reggel új parancs jött ismét a táborba, a minék a tartalma meg az volt, hogy a 14-es huszár ezred küldjön patrul csapatot ki Székely Besenyőre, kikémlendő az ellent a vidéken.

Mauserkutz ezredes, mikor a parancsot kezeihez kapta, nem sokáig törte fejét azon hogy kit küldjön ki patruba — a csapatnak élén, Tarkóczy főhadnagyot maga elé hívta, aztán — miután elibe terjeszté, hogy a 14-es huszár ezred becsülete forog kockán (azért tehat amit mostan reá akar bízni, annak jó végzése rendkívüli fontos reád), azért nem is merné ezt a föladatot másra bízni, azért választá őt mert ő benne most is feltétlenül bízni, kezebe adá a »patrul« föladatot megában foglaló szeles nagy borítót. Mikor aztán Tarkóczy főhadnagy távozni készült már, az ezredes bizalmasan reá vert a főhadnagy vállára s valami oly fele megjegyzést tett rája:

— Ilyen ember kell az ilyen föladathoz ki az agz legény kör egyik legjobb, legerősebb tagja, a kinek a feje holdvilágos, ábrándos meséssel nincs összekuszálva.

Csak az lehet egyszer igazán jó patrul, a kinek a helyén van az esze, — de meg a szíve is!!

Kilencz óra tájon járhatott az idő, a mikor a patrulózó csapat egy a hegyalján szereznyen megvonult bádog tetős tornyú kis faluhoz ére.

Pár perc ez a falu fővezéjén dobogott a patrulózó tajtékos paripak klappogó patkója.

Tarkóczy főhadnagy alig győzte kardját minduntalan melléhez emelni, a minden utca ajtón ismételtén megújuló szíves köszöntéstől.

Mos egy a templommal szemközt álló épülethez ért el a csapatka, az egyetlen emeletes háza volt a falunak.

Az ósdi vén épület aztán abban az esetben is elarullhatta volna a rátekintőnek, hogy valami ősnemesi családnak a fészke, ha a széles, vas czirádás kapu fölött álló két oroszlan nem is tartotta volna körmei között a kek mezőben turbános török főt mutató nagy czimert.

Tarkóczy főhadnagy közömbösen tekintett az épületen végig.

De most egyszerre csak úgy látja hogy a nagy háznak ósdi körkelyén egy leányka áll főt pirossal díszített hófehér ruhában. s zeles kaimájú s pipacs díszes kalap van a fürteire téve, amelyek is szép arany csigákban kandikálnak ki a nagy kalap ernyőzete alól.

Tarkóczy főhadnagy, bár az »agglógy klub« oszlopok tagja volt szerencsés lehetni, ez egyszer kénytelen volt még is magának megvallani szépen: hogy az a leány ott, ki az erkélyen áll:

Csinos, nagyon csinos. Aztán önkénytelen egy bolond gondolat ezikázott agyau át, maga is mosolygott jóízűen rajta.

— Kis leányok, felusi lányok nagyra veszik nagyon az ilyesmit, gondolá el végül — aztán félre téve minden tetovázást, — mint gondolá — úgy tett.

Lova epp az erkélyhez ért: ekkor Tarkóczy hirtelen két labra ugratta köröm hegyig izzadt, faradt paripáját es mosolyogva feltisztelt kardjával a leányt.

Ámde most hogy lova füle mellett villogó kardjával a földfeé sujtott, baljával a kantárt egész akaratlanul csak csak visszajántá.

Tekintete ugyan s most az erkélyen álló, mélyen elpiruló lányka két szemével találkozik össze es az a két szem, az az azar kek szem úgy érzi egyszerre föltűnő ha-onlit két más sötét szemhez — két más mély nézésű szép sötét kek szemhez.

Folyt. köv.

Nyílt-tér.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neunkirchenben. Alsó-Ausztria, az antiarheumatikus és antiarthitikus vértisztító-teák feltalálójának. Köszvény és rheumatismus elleni vértisztító.

Ha itt a nyilvánosság elé lépek, azért történik, mivel első sorban kötelességemnek tartom Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben szolgálataiért, melyet vértisztító teája által kínzó rheumatismus szenvedéseimben teljesített, köszönetemet kifejezni, es aztán, hogy másokat is, kik ezen irtózatot betegségbe esnek, eme kitűnő teára figyelmeztessen. A kínzó fájdalmakat, melyeket teljes 3 évig minden időváltoztatásnál az összes tagjaimban szenvedtem es a melytől semmiféle gyógyszer, sem a Badeni kénfürdők meggyógyítani nem tudott — nem vagyok képes leírni. Almatlanul hanykolódtam ágyamban, étvágyam szemlátomást elmult, kinezésem egészen elharmályosult es egész testem elfogyott. A fenti tea 4 heti használata után fájdalmaimtól teljesen megszabadultam nemcsak es még most is, miután már 6 hét óta nem iszom teát, egészséges vagyok, testi erőm is megjavult. Erős a meggyőződés, hogy mindenki, a ki hasonló bántalmaknál ezen teánál keresi menedékét, annak feltalálóját Wilhelm Ferencz urat, úgy mint én, áldani fogja.

Kitűnő tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófné

alezredes neje.

Néhai Szmracsányi János örökösök tulajdonát képező, 16 nyílból álló

szepesi tanya

eladó, esetleg f. é. októker hó 1-től fogva bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítást nyújt márczius hó 10 és 11-én a tulajdonosok megbízottja: Fabiny Gyula (Bika vendéglő.)

206/1898. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak 3062/1898 P. számú végzése folytán közhírré tételük, miszerint Weinberger Vilmos részére Gencsi Elemér pusztá Margittai lakostól 69 ft 60 kr. tőke, ennek 1895 évi okt. hó 26-ik napjától számítandó 5% kamatai es eddig összesen 22 ft 25 kr. perköltség erejéig 1897 évi julius hó 29-én bíróilag lefoglalt es 350 frtra becsült egy hintó es egy kocsiból álló ingóságok 1898. márcz. hó 12-én d. u. 1/4 órakor kezdetét veendő es Debreczenben Riesz Henrik zárgondnok udvarán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. évi febr. hó 18.

Bódogh Zsigmond

bir. kiküldött.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos iverk, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menü kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitünő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

Pinczér számlák bor és sör czimkéik.

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szemben.